

SŁOWO

CZĘSTOCHOWSKIE

Dziennik polityczny, społeczny i literacki, poświęcony sprawom miasta Częstochowy i powiatu.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: II-ga Aleja Nr. 32. Tel. 30. Redakcja czynna cały dzień. REDAKTOR PRZYJMUJE codziennie od godziny 17 — 18.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA Z ODNOSZENIEM DO DOMU LUB WYSYŁKĄ POCZTOWĄ ZŁ. 1.50.

Rok III.

Sroda 25-go stycznia 1933 roku.

Nr. 20.

Obrady nad budżetem Ministerstwa Oświecenia

WARSZAWA. Wczorajsze obrady komisyjne nad budżetem Min. Ośw. rozpoczęły się od referatu pos. Zdzisława Stróńskiego (B. B.).

Preliminarz zawiera w wydatkach ogólną sumę 352.614.204 zł. Z tego przypada na szkolnictwo ogólnokształcące 228.505.351, na szkolnictwo wyższe 29.372.251, na wyznania religijne 22.008.659, na sztukę 2.558.700.

Główne prace w roku ostatnim dotyczyły dziedziny ustroju szkolnictwa. Dokonano m. in. zmiany podziału terytorialnego władz szkolnych 2 i 1 instancyj, zniesiono okręgi: pomorski i łódzki, skasowano 19 powiatów administracji ogólnej, przez co zmniejszyła się ilość inspektorów.

W szkolnictwie powszechnym na pierwszy plan wysuwa się zagadnienie realizacji powszechności nauczania. Wzmógł się napływ roczników powojennych zbiegł się z trudnościami gospodarczymi, wobec czego trzeba było wielkiego wysiłku, aby utrzymać jakość i poziom powszechności nauczania.

W szkolnictwie średnim ze względu na oszczędności zmniejszono ilość godzin w niektórych przedmiotach, skomasowano, a nawet zlikwidowano oddziały równoległe w gimnazjach.

W szkołach zawodowych frekwencja w ostatnim roku spadła wskutek kryzysu o 13 proc.

Budżet nauki został w porównaniu z ubiegłym rokiem zredukowany o 54 proc.

Dla szkół akademickich budżet obecny przewiduje znacznie niższe kredyty w porównaniu z rokiem zeszłym.

Budżet sztuki pozostał bez ważniejszych zmian.

Co do działalności Państw. Urzędu Wychowania Fizycznego, to urząd ten postawił sobie za cel prowadzenie wychowania fizycznego i sportów do ośrodków małomiasteczkowych i wiejskich. Budżet tego urzędu, który wynosi za ledwie 7.900.000 zł. został przebudowany pod kątem widzenia największych oszczędności. Instytut wychowania fizycznego na Bieleńskich jest przedmiotem zazdrości i podziwu zagranicą.

Po referacie pos. Zdz. Stróńskiego zabrał głos minister Jędrzejewicz i poddał wyczerpującej analizie całokształt prac, dokonanych w ubiegłym roku na polu oświatowym.

O skrócenie czasu pracy handlowców i biurolistów.

GENEWA. Konferencja w sprawie skrócenia czasu pracy dyskutowała wczoraj kwestię zastosowania przyszłej konwencji do pracowników handlowych i biurowych.

W sprawie tej przemawiała m. in. posłanka Waśniewska, dowodząc, że nateżenie bezrobocia wśród pracowników umysłowych wymaga objęcia ich konwencją o skróconym czasie pracy.

Ulgi dla drobnych rolników.

WARSZAWA. — Na ostatnim posiedzeniu Rada Ministrów postanowiła przedłożyć Sejmowi szereg projektów, zmierzających do udzielenia drobnym rolnikom dalszych ulg w spłacie zobowiązań z tytułu nabycia ziemi oraz regulacji serwitutów.

Przedewszystkiem chodzi o tych rolników, którzy z parcelacji nabywali grunta, jednak nie uzyskali formalnie prawa własności. Już w r. 1929 i 1932 specjalna ustawa uregulowała tę sprawę — z wyjątkiem Pomorza i Północnej Prus. Obecnie ma zakres ustawy objąć również i te dzielnice.

Dalszą sprawą jest zmiana dotychczasowych przepisów o uwłaszczeniu b. czynszowników i długoletnich dzierżawców. Chodzi o to, by te kategorie rolników mogły nabywać grunta w wygodniejszych, niż obecnie warunkach, przez rozłożenie ceny kupna na raty itd.

Wreszcie chodzi o ważną sprawę t. zw. serwitutów (pasania bydła na gruntach dworskich, poboru drzewa z lasów dworskich itd.) Zniesienie tych „służebności” odbywa się w ten sposób, że rolnicy otrzymują pewną ilość gruntu dworskiego, czy lasu, lub też wynagrodzenie w gotówce. Obecnie, wobec czasów kryzysowych, chodzi o to, aby sprawę serwitutów załatwić tak, by zarówno wielcy właściciele ziemscy, jak i chłopcy mogli wykonać swe wzajemne zobowiązania. Projekt więc przewiduje rozłożenie spłaty za zrzeczenie się serwitut na 10 lat; dalej zarządza usunięcie drzewostanu przez właściciela ziemskiego, aby właściciel mógł uprawiać ziemię, którą otrzymał za zniesienie serwitutu itd.

Wreszcie chodzi o ważną sprawę t. zw. serwitutów (pasania bydła na gruntach dworskich, poboru drzewa z lasów dworskich itd.) Zniesienie tych „służebności” odbywa się w ten sposób, że rolnicy otrzymują pewną ilość gruntu dworskiego, czy lasu, lub też wynagrodzenie w gotówce. Obecnie, wobec czasów kryzysowych, chodzi o to, aby sprawę serwitutów załatwić tak, by zarówno wielcy właściciele ziemscy, jak i chłopcy mogli wykonać swe wzajemne zobowiązania. Projekt więc przewiduje rozłożenie spłaty za zrzeczenie się serwitut na 10 lat; dalej zarządza usunięcie drzewostanu przez właściciela ziemskiego, aby właściciel mógł uprawiać ziemię, którą otrzymał za zniesienie serwitutu itd.

Koncepcja gabinetu prezydialnego w Niemczech.

W hotelu „Kaiserhof” w Berlinie odbywają się narady przywódców partii hitlerowskiej. W naradach tych, którym przewodniczy Hitler, odgrywa poważną rolę b. prezydent Banku Rzeszy, dr. Schacht. Przedmiotem tej konferencji jest rozpatrzenie możliwości wytworzenia większości, złożonej z niemiecko-narodowych, centrum i hitlerowców. Gdyby większyś taka miała dojść do skutku, wówczas prawdopodobnie rząd Schleichera ustąpiłby

na rzecz nowego gabinetu prezydialnego, który przez kilka miesięcy rządziłby bez parlamentu. W kołach politycznych zapatrują się jednak dość sceptycznie na możliwość takiego rozwiązania i sądzą, że raczej dojdzie do rozwiązania Reichstagu i do ustanowienia rządu, opartego wyłącznie na zaufaniu prezydenta Hindenburga bez rozpisywania nowych wyborów, t. zn. do ustanowienia rządu zamachu stanu.

Po nieudalym zamachu faszystowskim.

PRAGA. Wiadomości, ogłoszone o nieudalym zamachu faszystów czeskich na koszary wojskowe na przedmieściu Brna, stwierdzają ciekawy szczegół. Zamachowcy uzbrojeni byli w noże kuchenne i rzeźnicze. Jedyne czołowa grupa uzbrojona była w rewolwery. Uzbrojeni w noże i rewolwery faszyci zdołali jednak utrzymać w szachu koszary, pełne wojska, a to dlatego, że z niewytłumaczonych

blużej powodów, wartownicy nie mieli w dniu napadu ostrej amunicji. Dopiero kompania policji, w sile 250 ludzi, uzbrojona w karabiny maszynowe, przepędziła napastników.

W związku z tym zamachem aresztowany został przywódca faszystów czeskich, gen. Gajda, który miał być obwołany dyktatorem, co stwierdzają aresztowani sprawcy zamachu na koszary. Gen. Gajda temu zaprzecza.

Jaki będzie los gabinetu Paul Boncoura?

PARYŻ. — Pod przewodnictwem prezydenta republiki Lebruna odbyła się konferencja Rady ministrów, na której minister finansów Cheron złożył sprawozdanie z przebiegu obrad w komisji finansowej Izby deputowanych.

W kołach politycznych twierdzą, iż rząd postanowił bronić planu finansowego min. Cheron w parlamencie. Stanowisko to jest niejako zapowiedzią starcia, które nastąpi w Izbie de-

putowanych między rządem a tem grupami politycznymi, które sprzeciwiają się planowi sanacji finansów min. Cheron, zwłaszcza socjalistyczną. Debata w Izbie deputowanych w sprawie budżetu rozpocznie się w czwartek.

Polska i kontrola zbrojeń.

GENEWA. Wczoraj zebrało się prezydium Konferencji Rozbrojenia, na którym Polskę reprezentowali gen. Burhardt Bukacki oraz stały delegat polski przy Lidze Narodów, min. Edward Raczyński.

Posiedzenie poświęcone było rozpatrywaniu projektu przepisów o międzynarodowej kontroli zbrojeń, które to przepisy mają stanowić jedną z części składowych przyszłej konwencji rozbrojenia.

Czy nadal Rosting?

GENEWA. Rada Ligi Narodów ma w obecnej sesji definitywnie obsadzić stanowisko swego Komisarza w Gdańsku; p. Rosting bowiem, urzędujący w Gdańsku po śmierci hr. Gravy, był mianowany tylko prowizorycznie.

Przeciw szmuglowi broni przez Austrię do Węgier.

GENEWA. Delegaci państw Małej Ententy odbyli tu naradę, na której postanowili przedłożyć Radzie Ligi kwestję szmuglu broni poprzez Austrię do Węgier.

Sprawa ta przedłożona będzie Radzie na podstawie traktatów w Trianon i St. Germain, które — zdaniem państw małej Ententy — zostały pogwałcone.

Pokłosie demonstracji hitlerowskich.

BERLIN. — Prezydium policji komunikuje, iż podczas niedzielnych zaburzeń aresztowano 118 osób, w tem 108 komunistów. W areszcie zatrzymano 52 komunistów, oskarżonych o nielegalne posiadanie broni i podżeganie do gwałtu.

Komunistyczna „Rote Fahne” zapowiada w śróde demonstrację komunistyczną na placu Buelowa, jako odpowiedź na manifestację hitlerowców.

Nie było zamachu?

TOKIO. Japoński minister spraw zagranicznych otrzymał w niedzielę wieczór telegram posła japońskiego w Czangczunie, zaprzeczający informację o zamachu na jego osobę i na premiera rządu mandżurskiego. (Ów premier miał być zabity, a poseł japoński ciężko ranny).

Skorzystaj i Ty

z okazji, która się nadarza. Wszak już za pół roku posiedzisz praktyczną znajomość języka obcego. Da Ci to jedynie słynna metoda pogładowo-fonetyczna, którą na naszych kursach uczymy. Opłata bardzo dogodna — korzyści wielkie. Zapisy na nowe ostatnie w bież. roku szkolnym kursy francuskiego, angielskiego i niemieckiego codziennie g. 5—7 w. „Linguarum Schola” ul. Kościuszki 8.

Wielkie mrozy i śniegi w Polsce.

Zima rozpanoszyła się już w Polsce na dobre. Mróz ścisła coraz większy i śnieg sypie od kilku dni niemal bez przerwy.

Wczoraj stacje meteorologiczne zanotowały o godz. 8 rano następującą temperaturę:

Zakopane—25 st., Cieszyń — 22, Krynica i Płock—18 st., Warszawa, Lwów, Wilno, Lublin, Katowice i Przemysł—16 st., Pińsk—15 st., Grudziądz—14, Hala Gąsienicowa—13, Gdynia 12, Puck—9 st.

Dyrekcje kolejowe wileńska i radomska, lwowska i stanisławowska musiały uruchomić na wielu kolejach pługi odśnieżne. W dyrekcji gdańskiej pługi odśnieżne pracują na wszystkich liniach.

Strajk generalny samochodów w Czechosłowacji.

PRAGA. Proklamowany przez związek centralny szoferów taksówek strajk przeprowadzony został w całej pełni. Strajk prowadzony jest wbrew woli przedsiębiorców samochodowych, a przyłączyły się do strajku również wytwórnie materiałów pędnych, które pozamykały swe lokale sprzedaży. Strajk jest prawie 100 procentowy.

Również w innych większych miastach Czechosłowacji, w Brnie, Morawskiej Ostrawie, Olomuńcu itd. szoferzy taksówek przystąpili do strajku.

W ołbrzymiej sali „Lucerna” w Pradze odbyło się masowe zebranie 8000 strajkujących szoferów, na którym ogłoszono szereg przemówień, protestujących przeciwko nowej ustawie samochodowej.

Krwawe walki wyborcze w Irlandji.

DUBLIN. Podczas wiecu wyborczego, urządzonego przez partję umiarkowaną Cosgrave’a w Tralu doszło do

DŹWIĘKOWY KINO-TEATR „Nowości”

Dramat ciemnoty, grozy i rozpusty p.t.

RASPUTIN DEMON KOBIEC

W rolach głównych: Conrad Veldt, Bernard Goetzke, Paweł Otto, E. Tamara A. Murshi.

Nad program:
Tygodnik dźwiękowy
Szczegóły w afiszach.

Kino „MUZA” II Aleja 43

Dziś i dni następnych.

WIATR OD MORZA

W rol. głów.: Marja Malicka, Adam Brodzisz, J. Stępowski, Eugeniusz Bodo i inn.

Oraz drugi program
TYGRYSICA z nieokielznaną iście piękną
LUPE VELEZ.

DŹWIĘKOWY TEATR „ODEON” II-ga ALEJA 27

Dziś i dni następnych. — **Przebiegny szept film Foka** — Narzeczona następcy tronu to film, który Was zachwyci bogactwem wystawy i tematem pt.

NARZECZONA NASTĘPCY TRONU (MIŁOSTKI KSIĘCIA)

Dramat następcy tronu i pięknej śpiewacki. W roli głównej: Największa artystka Hiszpanji — ognista — uwodzicielska **Conchita Montenegro** oraz jedyny następca Rudolfa Valentin — wspaniały tenor **Jose Mojica**.

NAD PROGRAM: Aktualności dźwiękowe Paramountu

Przegląd wydarzeń na całym świecie z objaśnieniami w języku polskim.

krwawego starcia ze zwolennikami De Valery.

Około 500 zwolenników De Valery obrzuciło ciężkimi kamieniami bojówkę partyjną Cosgrave’a, złożoną z b. weteranów wielkiej wojny.

Obrzucano się wzajemnie kamieniami. W powietrzu fruwały meble, puszczono w ruch laski i pięści.

Cosgrave, który był głównym celem ataków, z trudnością przedostał się przez walczący tłum i uciekł samochodem.

Samochody sanitarne zabrały do szpitali kilkudziesięciu ludzi, leżących we krwi na ziemi. Walce położyła kres policja.

Wieczorem w mieście dochodziło w rozmaitych miejscach do bójek na tle politycznym.

Sledztwo

w sprawie rewolty hiszpańskiej.

BARCELONA. W rezultacie śledztwa aresztowano jednego z głównych przywódców nieudanej rewolty, Garcia Olivera, który oświadczył, że działał w przekonaniu, iż nadszedł moment ogólnej rewolucji proletariatu.

Szef policji m. Barcelony zostaje dymisjonowany, ponieważ opinia sfer oficjalnych napiętnowała jego nieudolność, która pozwoliła na istnienie tylu tajnych magazynów i fabryk środków wybuchowych.

Co do broni, jaka znajdowała się w rękach rewolucjonistów, jak rewolwery, karabiny ręczne i maszynowe, śledztwo wykazało, że nadeszły z zagranicy. Na przedmieściach Barcelony stale dochodzi do małych incydentów.

Inwazja żebaków z Niemiec do Szwajcarii.

BERN. Wzmaga się nieustannie napływ żebaków niemieckich do Szwajcarii. Przekradają się oni przez zieloną granicę, głównie pod Bazyleą, oraz przez północno-wschodni odcinek graniczny.

Stwierdzono, że inwazja ta jest planowo zorganizowana. Istnieje specjalny wywiad, który zbiera w Szwajcarii adresy osób zamożniejszych i komunikuje je żebakom przed rozpo-

częciem marszrut, zalecając im przytem odpowiednie metody wywoływania litości.

Z różnych stron w kilku wierszach.

— Ruch autobusowy w Londynie zamarł zupełnie. 2000 autobusów stoi w garażach. Liczba strajkujących wynosi 14 tysięcy ludzi.

— W Grand Chaco toczy się krwa wa bitwa między armją boliwijską i paragwajską. Straty oceniamy na 2 tysiące zabitych.

— W Marsylii odbyła się uroczystość spuszczenia na wodę wielkiego parowca „Prezydent Doumer”.

— Policja japońska zlikwidowała ruch komunistyczny na Korei.

— Z powodu zamieci śnieżnych ruch na kolejach lokalnych w Austrii został wstrzymany. Pociągi ekspresowe nadchodzą z godzinnym opóźnieniem.

— Policja wpadła na trop przemytników jedwabiu między Paryżem, Wiedniem i Bukaresztem.

Najniższa temperaturę—45 st. poniżej zera notowano wczoraj na obszarze południowego Uralu.

— Epidemja grypy szerzy się również w Belgji. W koszarach pułków, stojących garnizonem w Brukseli jedna trzecia żołnierzy choruje na grypę.

— Min. zdrowia republiki środkowo amerykańskiej Panama zarządził zamknięcie wszystkich szkół z powodu epidemji grypy.

— 6 lutego rozpoczyna się na Oceanie Spokojnym wielkie manewry floty amerykańskiej, które trwać będą 10 do 12 dni.

Kino-Teatr „ATLANTIC”

Dziś i dni następne

Sensacyjny film amerykański p.t

KRÓLOWIE PUSZCZY

Oraz drugi program

POŚCIG ZA WIDMEM

Poszukiwanie skradzionych diamentów

Nad program: Wesoła komedia p.t.

Niezdara oraz **Kronika P. A. T.**

KRONIKA

KALENDARZYK

Środa 25 stycznia. Naw. św. Pawła
Wschód słońca: o g. 7.31 Zachód 16.22

Nocne dyżury aptek.

W nocy z wtorku na środę: Stary Rynek, Siedmiu Kamienic.

W nocy z środy na czwartek: I Aleja, Wieluńska.

Ważne orzeczenie Najw. Trybunału Adm.

Najwyższy Trybunał Administracyjny w Warszawie wydał b. ważne orzeczenie, dotyczące zaopatrzenia po funkcjonariuszach państwowych, którzy utracili życie w czasie pełnienia służby. Dotychczas w razie nieszczęśliwego wypadku, wskutek np. katastrofy kolejowej, gdy pracownik stawał się niezdolny do pracy w wysokości 49 proc., doliczano mu do wysługi lat okres 10 letni i stosownie do tego wymierzano podwyższaną emeryturę. Jeżeli jednak wskutek wypadku pracownik zmarł, to 10-lecia nie doliczano.

Obecnie Zw. Maszynistów wniósł skargę do Trybunału, uzasadniając, że przecież śmierć powoduje także „co najmniej 99 proc. niezdolności do pracy”.

Trybunał w zwiększonym komplecie sędziów zdecydował, że w razie śmierci pracownika, będzie mu się także 10 lat doliczało. Ma to wielkie znaczenie dla pozostałych wdów i sierot.

Pomyślny wynik konferencji nad niedolą robotników częstochowskich fabryk.

Z inicjatywy miejscowej rady ZZZ odbyła się w departamencie pracy Min. Opieki Społecznej konferencja z udziałem przedstawicieli fabryk: „Warta”, „Stradom” i „Gnaszyńska Manufaktura” w związku z wypowiedzeniem przez dyrekcje wymienionych fabryk pracy swym robotnikom, którzy pracować mieli tylko 2 dni w tygodniu.

Wobec tego, że Fundusz Bezrobocia nie mógłby wypłacać robotnikom, wobec wyczerpania funduszu, zasiłku za trzeci dzień, sytuacja robotników stałaby się wprost rozpaczliwą, bo i obecnie zarobek, osiągany z trzech dni pracy, nie pozwala na skromne choćby utrzymanie się.

Konferencja urzędowa, jaka odbyła się w związku z tem u inspektora pracy, p. inż. Wasilewskiego, nie dała żadnych rezultatów.

Staraniem rady miejscowej ZZZ narady przeniesiono do Warszawy i, jak wyżej podajemy, odbyła się w departamencie pracy konferencja, której

Morderstwo czy samobójstwo?

13

— Tak ma pan rację, komisarzu. Nie wiemy nic. Gdyby badania pańskiego wywiadowcy odkryły chociaż jakiś ślad pobytu Borowiaka w mieszkaniu Rawicza.

Ale aresztować tego pod zarzutem współdziałania ze zmarłymi byłoby śmiesznością.

Historja ta poczyną być coraz bardziej niesamowitą. Same zagadki.

Najpierw zagadka zgonu dr. Żareckiego: zabójstwo, czy samobójstwo? tajemnicza wynalazka, wyzywające zachowywanie się oskarżonego, zniknięcie detektywa, którego zamierzałem użyć do wyświecenia tej ciemnej sprawy, denuncjacja nadesłana przez człowieka, który umiera zaraz po wysłaniu listu, tak że niemożliwym jest, stwierdzić czy człowiek ten istotnie był autorem denuncjacji i wreszcie odciski zmarłego przed 4 miesiącami i to w miejscu, gdzie według autora denuncjacji miał być zabity przy pomocy prądu elektrycznego poszukiwany przez nas detektyw.

Co pan o tem wszystkiem sądzi, panie komisarzu?

Zapytany nie odpowiedział od razu, rozważając pytanie.

— Komuś zależy na wprowadzeniu nas w błąd.

— Ale komu i w jakim celu?

Odpowiedź na to pytanie pozostał komisarz przyszłości.

Narazie bowiem wiedział jedno: nic.

Człowiek, który się nie śpieszy.

Borowiak zdążył w kierunku mieszkania Rawicza.

Pomimo ulewnego deszczu kroki jego były miarowe.

Ktoby go widział wówczas kroczącego swobodnie przez ulice podczas fatalnej słoty, zdziwiłby się niepomier nie temu osobliwemu upodobaniu.

Ale Borowiak był człowiekiem szareśliwym, któremu nigdy się nie śpieszy. Miał zresztą na sobie doskonale impregnowany płaszcz i odporne na wilgoć obuwie.

Deszcz ściekający mu po twarzy nie drażnił go zupełnie. Być może sprawiał mu to nawet przyjemność.

Wślada za nim postępowali skurczeni, kryjąc się starannie pod mury domów dwaj wywiadowcy.

Oni nie znajdowali prawdopodobnie przyjemności w spacerze podczas deszczu.

Na skrzyżowaniu ulic do Borowiaka podszedł jegomość dokładnie osłonięty parasolem.

Borowiak przystanął.

Nieznajomy dotknął ręką runda kapelusza, jakgdyby z zamiarem uchylenia go, w istocie jednak wyzyskał ten ruch od nasunięcia kapelusza bar dziej na czoło.

Borowiak jednak nie zainteresował się jego twarzą—wiedział, że twarz łatwiej się zmienia niż głos.

— Pan Borowiak?—spytał nieznajomy chrypliwym głosem.

— Owszem—odpowiedział zawsze uprzejmy detektyw.

— Polecono mi to doreczyć panu podał Borowiakowi kopertę.

— Od pana Rawicza—dodał.

Borowiak kopertę przyjął i nie patrząc na rozmówcę spytał:

— Pan mnie zna?

Pragnął widocznie przedłużyć rozmowę.

— Z widzenia. Szedłem do pana.

— Szczęśliwie się złożyło, że mnie pan spotkał. Byłoby mi bardzo przykro, gdyby się pan próżno trudził.

— Owszem—mruknął nieznajomy, zamierzając odejść.

Borowiak powstrzymał go jeszcze:

— Ale, ale! Czy to coś bardzo pilnego?—dopytywał troskliwie.

— Nie wiem. Polecono mi wręczyć—mruknął zniecierpliwiony posłaniec już teraz mniej zachrypniętym głosem.

— Ale, ale!...—próbował powstrzymać go jeszcze Borowiak.

Ale ten oddalił się śpiesznie.

— Mniejsza o to—pomyślał detektyw.—I takby zeigł.

Nie śpiesząc się, doszedł do bramy domu, w którym zamieszkiwał Rawicz.

Tu udzieliwszy instrukcji wywiadowcom, nakazując mu obserwowanie bramy domu udał się sienią ku górze.

Minął pierwsze piętro i nie zatrzymując się przy dźwiękach mieszkania Rawicza podążył wyżej aż do drzwi, wiodących na poddasze.

Tu dopiero zatrzymał się i zannurzył rękę w głębie przepastnych kieszeni swego angielskiego, palta, wy dobył zeń pęk wytrychów.

Wprawne jego palce szybko przełamały opór zamka.

Zamknawszy te drzwi za sobą detektyw bezszelestnie przebieg drewniane schody, dostał się na strych i zorientowany oświetlając ciemności latarką elektryczną skierował się do czworobocznego, bielonego wapnem sklepienia wylotowego komina.

Tu usadowił się względnie wygodnie na wystającej belce nawprost żelaznych drzwiczek.

Z imponujących głębin kieszeni swego palta wydobyl małą skrzyneczkę omotaną drutem i opatrzoną w słuchawki radiowe.

Przyświecła latarka otworzył drzwiczki, garścią słomy, której tu pełno było, ogarnął grubą warstwę osiadłych sadzy, odmotął drut i założywszy słuchawki na uszy, wolno opuszczał skrzyneczkę w gardziel komina.

(D. c. n.)

wynik uważać należy za wysoce korzystny.

Redukcja dni pracy z 3 na 2 motywną dyrekcje fabryk, jak wiadomo, zupełnym brakiem zamówień. Gotowe byłoby jednak utrzymywać 3-dniowy tydzień pracy, gdyby rząd udzielił zamówień na worki.

Dookoła tej właśnie sprawy toczyły się narady. Dzięki staraniom miejscowej rady ZZZ, czynnikowi rządowemu, którym przedstawiono ciężką sytuację robotników, którzy pozabawieni byłiby pomocy Funduszu Bezrobocia, przyrzekli wystarać się o zamówienia na worki solne dla wymienionych fabryk do 1 lutego, do którego do terminu fabryki zgodziły się przedłużyć wy-mówienie.

Spodziewać się więc należy, że, widmo redukcji dni pracy w przemyśle jutowym, odsunięte zostanie na dalszy okres czasu.

Częstochowa uzyska dwa wiadukty kolejowe i jedną nową ulicę. Nareszcie jest nadzieja, że przejazd kolejowy przy ul. Piotrkowskiej przestanie istnieć. Czas ku temu byłby najwyższy, gdyż fatalny ten przejazd zdobył sobie tragiczną sławę. Jest to miejsce wielu wypadków przejechania przez pociągi, gdyż ruchliwa ta arteria komunikacyjna dzięki bliskości dworca kolejowego jest stale zatarasowana manewrującymi pociągami. Publiczność piesza zmuszona więc jest przechodzić pod kołami wagonów, wspinać na breki i bu-fory.

W Częstochowie bawi obecnie delegat Biura Projektów i Studjów Min. Komunikacji, który ma za zadanie ustalenie planu projektów dwu wiaduk-tów kolejowych: nad przejazdem pomiędzy ulicami Piotrkowską i Ogrodową oraz między ulicami Puławskie-go i Sabinowską na Zaciszu.

Budowa tych dwu wiaduk-tów projektowana jest na najbliższy termin, bo z wiosną b. roku. Projekt uwzględ-nia konieczność przebiecia nowej uli-cy na tyłach posesji pomiędzy ulica-mi Piotrkowską i Ogrodową. Nowa ulica połączy Aleję Wolności z ul. Narutowicza.

Zapisy na nowe kursy językowe. Kierownictwo Kursów „Lin-quarum Schola” ul. Kościuszki № 8 przyjmuje dalsze zgłoszenia na ostat-nie w tym roku szkolnym kursy fran-cuskiego, angielskiego, niemieckiego między godz. 5—7 wieczorem.

Z teatru kameralnego.

Dziś, we wtorek po raz 5-ty „Es-tera, żona Rapaporta” w koncertowym wykonaniu zespołu teatru kameralne-go. Początek o godz. 20-tej. Bilety w cenie normalnej są wcześniej do na-bycia w księgarni W. Święcki i ska, tel. 7-99. Zniżki 50 proc. ważne.

W środę jedyny występ zespołu artystów krakowskich pod dyr. Tade-usza Pilarskiego (senjora) w arcydziele Stanisława Wyspiańskiego „Wesele”. Początek o godz. 20.30. Poza-tę dwa przedstawienia przeznaczone dla mło-dzieży szkolnej, o godz. 14.30 i o 17.

„Wesele” w wykonaniu tego zes-polu w tryumfalnym objeździe po ca-łej Polsce, grane było w 100 miastach i w Bronowicach pod Krakowem, gdzie odbywało się wesele Lucjana Rydla, które dało Wyspiańskiemu impuls do stworzenia jednego z największych arcydzieł literatury świata.

Z teatru robotniczego przy Z. Z. Z. Pierwsze przedstawienie teatru robotniczego, które właściwie było tylko próbą generalną, inaugu-racyjną bowiem, połączone z uroczy-stością otwarcia teatru, odbędzie się

Dźwiękowe „GRAND-KINO”
Od 23 stycznia i dni następnych — **Wielki podwójny program**
wzruszający dramat **EMMA** W roli głównej: **Marie Dressler**
— filmowy p. t. **EMMA** niezapomniana z filmu Anna Christie
W drugim filmie ulubienicy publiczności — **Kró-**
lowie humoru **FLIP I FLAP** w komedji p. t. **MĘŻOWIE I ŻONY**
NAD PROGRAM: **KRONIKA FILMOWA PAT.**

Czyja to robota?

Istnieje w literaturze, w rosyjskiej bodaj, świetna nowela na temat plotki:

Nauczyciel, zamieszkujący w gmachu szkolnym, zaszedł do kuchni, by nacie-szyć wózek łososiem w galarecie.

Łosoś miał wygląd smakowity, więc nauczyciel cmoknął głośno z ukontento-wania.

Głośne to cmoknięcie usłyszał drugi nauczyciel.

— Całowałście kucharkę — zażarto wał z kolegi.

Posądzony niesłusznie poczerwieniał z oburzenia i zaklinał się na wszystkie świętości, że cmokał z ukontentowania.

— Ten plotkarz będzie mnie obma-wiał przed kolegami — pomyślał — trzeba go uprzedzić!

I bezwzględnie, każdego z osobna, wta-jemnicząc zaczął swe otoczenie w owe przykre nieporozumienie, które prawdo-podobnie złośliwy kolega będzie chciał urobić w plotkę.

W parę dni potem zawezwał go do siebie dyrektor szkoły:

— Nigdy nie wtrącam się do życia pry-watnego personełu nauczycielskiego — rzekł — Ale nie mogę tolerować demo-ralizowania młodzieży. Pański stosunek z jego kucharką stał się głośnym skan-dalem.

— O drancio! — zawołał oburzony nauczyciel — wiedziałem, że naplotkuje na mnie!
„Goniec Częstochowski” w sprawoz-da-niu zebrania Instytutu Regionalnego Akcji Katolickiej poświęcił wzmiankę obszerną o plotce, krążącej pono w Czę-stochowie na temat przychwylenia J. E. ks. biskupa d-ra Kubiny z grubo miljo-nową sumą złotych, wywożonych pota-jemnie do Rzymu.

Plotkę tę, która istotnie była tema-tem zebrania Instytutu Regionalnego Akcji Katolickiej, powtórzyła, i to jest zrozumieli prasa miejscowa, a za nią „IKC” i inne dzienniki zamiejscowe.

Myśmy wychodził z założenia, że bezmyślne powtarzanie bezmyślnych plo-tek nie jest zadaniem prasy, dlatego mił-czeniem pominęliśmy rewelacje „Gonca”.

Natomiast po ostatnim artykule ks. Mondrego, poświęconym tej niemądrej

dopiero w sobotę 28 bm. — wypadło nadspodziewanie.

Na pierwszy ogień poszła komedia J. P. Pobratymca: „Gospoda pod sroka”. Za dobrą grę wykonawcy na-grodzeni zostali rzęsistymi oklaskami. Dobrze wykonane zostały również pełne humoru skecze „Idealne mał-żeństwo” i „Najlepszy interes”.

Publiczność spędziła naprawdę b-mile 2 godziny, tyle bowiem czasu trwał program. Można już obecnie twierdzić, że w przyszłości frekwencja będzie duża.

P. Garkowienko grał z zacięciem rolę Obajtki, dobry był również w skeczu. Sekundowała mu dzielnie p. Trojanowska w roli Kundy, bez za-rzutu grał pp. Kaczmarzyk, Piskorz, Dziebka — Felek, Belloff — Szlojme. W roli Maryśki i pani Spokojnickiej popisała się świetnie p. Polusówna. Na wyróżnienie zasłużyła i p. Pichlińska. Strona reżyserska spoczywała w

plotce, a potraktowanym ogniem zapachu, godnym lepszej sprawy i angażującym osobście J. E. ks. Biskupa — jesteśmy obowiązani swój osąd wygłosić.

Stwierdzamy: O plotce tej dowiedzie-liśmy się, jak i całe niemal społeczeń-stwo właśnie z enuncjacji „Gonca” i prasy, która za „Goncem” ją powtó-rzyła.

Nie zamierzamy się sprzeczać o to, czy istotnie plotka ta przedtem kursowała.

To prawdopodobne.

Mogła ona powstać, jak wiele innych niedorzeczności, bądź to w głowinie ja-kiejś dewotki, w formie urojenia, lub świadomie ukutą została ona przez zło-sliwego plotkarza.

Rozsądny plotkarz nadałby jej cha-rakter prawdopodobieństwa, wiedząc, że ks. biskup, człowiek zresztą o ustalonym autorytecie, nie potrzebował uciekać się do nielegalnego wywozu milionowych sum autem do Rzymu.

Mógłby to uczynić legalnie i bezkur-nie, gdyż w Polsce nie ma ograniczeń wywozu dewiz.

Samo, że się tak wyrażymy, „zaist-nienie” plotki jest, jak zwykle, nieuch-wytne i dociekanie do jej źródła byłoby pracą stanowczo niepoważną.

Nasze przeświadczenie: plotka o mil-jonach ks. biskupa Kubiny przerodziła się w epidemiczną wersję dopiero po wydrukowaniu jej w nakładzie „Gonca”, a zyskała na nasileniu szczególnie, po artykule ks. Mondrego, który narówni z „Goncem” odegrał rolę nauczyciela, cmokającego z ukontentowaniem na wi-dok smakowitego łososia.

W praktyce naszej dziennikarskiej spotykaliśmy wiele podobnych przykła-dów i dlatego skłonni jesteśmy nie dzi-wić się „Goncowi”, który, być może nie-opatrzenie zaraził Częstochowę i dalsze jej tereny epidemją plotki o milionach ks. Biskupa wywożonych do Rzymu.

Ale wystąpienie ks. Mondrego za-pożyteczne dla akcji Katolickiej ani za rozsądne uznać nie możemy i przypusz-czamy, że ks. biskup Kubina ze zdaniem naszym się zgadza.

doświadczonych rękach p. Marjana Lorysa.

Teatrowi robotniczemu życzymy pomyślnego rozwoju.

Miasto-ogród pod Często-chową. W okolicach Bleszna, przy linii kolejowej ma powstać kolonia mieszkaniowa, wzorowana na kolon-jach wielkomiejskich. Mają to być t. zw. tanie domki mieszkalne dla pojedynczych rodzin, zaopatrzone w ogródki.

Projekt ten uważać należy za kon-kretny o tyle, że jutro już ma przy-być do Częstochowy specjalna komis-ja, delegowana z ramienia departa-mentu budowlanego Min. Spr. Wewn. i wydz. Robót Publ. Bezsprzecznie zrealizowanie tego projektu przyczyni się do odciążenia głodu mieszkani-owego, który mimo mnóstwa wolnych mieszkań, odczuwać się daje, szczegól-nie dla ludności ubogiej.

Czynsz komorniany bowiem jest stanowczo za wysoki, w zestawieniu z zarobkami klasy pracującej.

Wojowniczka p. Stefanja. P. Mieczysław Jarosz (Mickiewicza 30-32) zmuszony był udać się pod opiekę policji przed swą siostrą Stefanją, z którą zajmuje wspólne mieszkanie z powodu jej zbyt awanturniczego uspo-sobienia, czego daje dość często do-wody. Wczoraj mianowicie „miła” siostra uderzyła brata, w czasie sprzeczki, nożem w plecy, powodując dużą ranę. Nie poprzestając na tem, panna Stefanja grozi bratu, iż w no-cy zabije go siekierą. Policja, oczy-wiście, zajęła się uspokojeniem wo-jowniczej panny Stefanji.

Przyjęcie karnawałowo-kry-zysowe. Pod takim tytułem zosta-nie wygłoszona pogadanka, urządzona staraniem Związku Pań Domu w śro-dę, dn. 25 bm. punktualnie o godz. 17 w lokalu Towarzystwa Przyjaciół Francji (II Aleja 26). Pogadankę wy-głosi nauczycielka Państwowej Szko-ły Zawodowej p. Irena Zielińska, po-czem nastąpi rozdanie przepisów. Wejście dla członkiń gr. 30, dla nie-członkiń gr. 50.

Tajna odkaźnia spirytusu. Urzędnicy akcyz i monopoli państwo-wych na podstawie przeprowadzonych obserwacji wkroczyli do zabudowań Stanisława Bałdygi we wsi Korzonek, gm. Dźbów, gdzie po przeprowadzeniu rewizji znaleziono w szopie i w mieszkaniu aparaty do odkażania denatura-tu oraz kilka litrów spirytusu denatu-rowanego już „odkażonego”. Aparaty oraz spirytusu skonfiskowano, pocią-gając jednocześnie Bałdygę do odpo-wiedzialności karno-sądowej.

Ofiara ślizgawicy. Nieszczęśli-wy wypadek wydarzył się wczoraj na ul. św. Barbary. Przechodząca tamte-dy Antonina Tomczyk poślizgnęła się i upadła, doznając złamania lewej ręki. Pierwszej pomocy udzielił poszko-dowanej dr. Bram z pogotowia ratun-kowego. T. pozostawiono na kuracji w domu. Chodnik, na którym miał miejsce powyższy wypadek nie był wysypany piaskiem.

Ogołocił doszczętnie sklep

Zapomocą urwania zatrasku i o-derwania listwy od drzwi niewykryci dotąd złoczyńcy dostali się do sklepu p. Sruła Margulesa, przy ul. Naruto-wicza 68, skąd skradli większą ilość jabłek, pomarańczy, mandarynek, her-baty, orzechów włoskich, czekolady, ogólnej wartości 852 złotych. Sklep ubezpieczony był na 2 500 złotych.

Niefortunna jazda po pija-nemu. Wódka nie jednego nieszc-zęścia jest przyczyną. Wczoraj prze-konał się otem Edward Bobrzyński (Skośna 12, Ostatni Grosz). Będąc w stanie zupełnego zamroczenia alkoholem B. zaprzągnął konia do sanek i po-jechał... W pewnym momencie wy-padły Bobrzyńskiemu lejce i dostały się na dyszel. Gdy schylił się, by pod-nieść je, koń kopnął go w twarz. Od uderzenia kopytem B. stracił przy-tomność. Wypadek zauważyli prze-chodnie i zaalarmowali pogotowie, które ofiarę nałogu pijaństwa prze-wiozło do szpitala Najśw. Marii Panny na kurację. B. odniósł ogólne potłu-czenia twarzy, przyczem warga górna uległa zupełnemu zniekształceniu.

Pół roku za 3 karty. Za upra-wianie oszukańczej gry w trzy karty, i wciągnięcie do tej zakazanej gry Kazimierza Krzywdy, mieszkanka wsi Skowronów, od którego wyłudziła 20 zł. — sąd grodzki skazał 26-letniego Stanisława Caikę na 6 miesięcy wię-zienia.

Nadesłane.

Do Redakcji
„Słowa Częstochowskiego”

Wobec wzmianki, zamieszczonej w numerze 14 Ich pisma z dnia 18 b. m. prosimy o łaskawe wydrukowanie na-stępującego wyjaśnienia względnie spro-stowania:

1. Postanowienie o zredukowaniu dni pracy w tygodniu do 2-ch spowo-dowane zostało brakiem zamówień, które zmniejszyły się do minimum; mimo to dyrekcja fabryki, wchodząc w położenie robotników, zdecydowała odroczyć postanowioną redukcję do 1 lutego b. r.

2. Nieprawdą jest, aby robotnicy organizowali w fabryce „burzliwe wie-ce” i że policja jakoby zmuszona była wiec taki w dniu 16. I. rozwiązać. — Żadne wiece z tytułu ogłoszenia o re-dukcji dni pracy na terenie fabryki miejsca nie miały, a temsamem nie było też powodu do jakiegokolwiek in-terwencji ze strony policji.

Przedziałnia i Tkalnica Juty
„Warta” Sp. Akc.

Dn. 21. I. 1933 roku.

Poszukuje pokoju umeblowanego z nie-krepującym wejściem w śródmieściu. Zgłoszenia do Administracji „Słowa” sub „Room”.

Ratujcie zdrowie

Najsłynniejsze światowe powagi lekarskie stwierdziły, że **75 procent chorób powstaje z powodu obstrukcji.**

Chory żołądek jest główną przyczyną powstania najrozmaitszych chorób, zanieczyszcza krew i tworzy złą przemianę materji.

Słynne od 50 lat w całym świecie Ziola z gór Harcu Dr. Lauera

jak to stwierdzili prof. Berlin, Uniwersytetu Dr. Martin, Dr. Hochflaetter i wielu innych wybitnych le-karzy, są idealnym środkiem dla uzdrowienia żołądka, usuwają obstrukcję (zatwardzenie), są dobrym środkiem przeciwczerpijącym, ułatwiają funkcję organów trawienia, wzmacniają organizm i pobudzają apetyt.

Ziola z gór Harcu Dr. Lauera usuwa ją cierpienia wątroby, nerek, kamieni żółciowych, cierpienia hemoroidalne, reumatyzm i artretyzm, bóle głowy, wryzuty i liszaje.

Ziola z gór Harcu Dr. Lauera zostały nagrodzone na wystawach lekarskich najwyższem odznaczeniem i złot. medalami w Badenju, Berlinie, Wiedniu, Paryżu, Londynie i wielu innych mia-stach. — Tysiące podziękowań otrzymał Dr. Lauer od osób wyleczonych.

Cena 1/2 pudełka zł. 1.50, podw. pudełko zł. 2.50. Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych.

Ojciec ZUPU. ograniczyło wypłatę zasiłków?

Pracownicy chcą wnieść skargę do sądu.

Warszawska Rada Okręgowa Unii Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych zorganizowała konferencję prasową w sprawie omówienia ostatniego zarządzenia dyrekcji warszawskiego ZUPU, ograniczającego wypłatę zasiłków bezrobotnym pracownikom umysłowym do 40 proc.

Jak wynikało z wyjaśnień sekretarza generalnego Unii, ZUPP. Warsz. nie był bynajmniej zmuszony względami finansowymi do wydania tego zarządzenia.

Majątek warsz. ZUPU wynosi w chwili obecnej 140 milionów złotych, przyczem zakład dysponuje w każdej chwili płynną gotówką w sumie od 5 do 6 milionów złotych.

Poza tem na fundusz emerytalny ZUPU wpływa każdego miesiąca około 2 milionów złotych.

Jak z tego widać, względy kasowe nie usprawiedliwiają wydania tego zarządzenia, bowiem ZUPP. rozporządza odpowiednią gotówką, pozwalającą na dokonywanie normalnych wypłat.

Motywowanie konieczności ograniczenia wypłat zbyt niemiernym zadłużeniem się działu funduszu bezrobocia, w dział le funduszu emerytalnego również nie stanowi dostatecznego powodu wydania omawianego zarządzenia.

Podział majątku ZUPU na fundusz bezrobocia i fundusz emerytalny jest podziałem wewnętrznym i bezrobotni pracownicy umysłowi nie wchodzi w to, w jakim funduszu znajdują się wypłacone przez nich pieniądze. Wiedzą natomiast, że należne im zasiłki powinien im wypłacać Zakład Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych, jako instytucja, w której się ubezpieczyli i do ZUPU, jako do osoby prawnej kierują swe pretensje.

Motywowanie ograniczenia wypłat faktem, iż tegoroczny budżet ZUPU dotychczas nie został zatwierdzony, nie jest również uzasadnione. Dyrektor Zakładu posiada bowiem upoważnienie Rady Zarządzającej ZUPU do dysponowania posiadanymi funduszami w wysokości 1—12 budżetu zeszłorocznego.

Wydane w dniu 16 bm. zarządzenie w sprawie ograniczenia wypłat, stwierdza, iż „Ministerjum Opieki Społecznej” zezwoliło tylko na wypłacanie w dziale ubezpieczenia na wypadek braku pracy świadczeń do wysokości posiadanych w tym dziale funduszy gotówkowych.

Na tem oświadczeniu ministerjum dyrekcja ZUPU oparła prawomocność swego zarządzenia. Tymczasem, jak zostało stwierdzone na komisji rentowej ZUPU z dn. 17 bm. z Ministerjum Opieki Społecznej nie nadeszło żadne pismo, zezwalające, czy polecające ograniczenie wypłat zasiłków.

Gdyby nawet to pismo nadeszło, dyrektor ZUPU przed wydaniem zarządzenia powinien był odwołać się do Rady Zarządzającej. Tymczasem zarządzenie rozesłane do wszystkich Kas Chorych na terenie ZUPU warszawskiego opatrzone jest w podpis wyłącznie dyrektora Zakładu.

Bezrobotni pracownicy umysłowi wystąpić mają przeciwko ograniczeniu przez ZUPU wypłat należnych im zasiłków na drogę sądową.

Biuro Dzienników i Ogłoszeń

„RENOMA”

wł. MARIAN ŻUKOWSKI

Częstochowa, Aleja Nr. 21, tel. 448.

PRZYJMĘ: Ogłoszenia do wszystkich

pism krajowych i zagranicznych.

POLECA: Dzienniki i czasopisma kra-

jowe i zagraniczne.

SPRZEDAJE: Wyroby tytoniowe, pa-

pierosy, oraz znaczki stempłowe, pocztowe, weksle i t. p.

OBSŁUGA SZYBKA i SOLIDNA.

Humor powstańczy.

Znekana w dobie powstaniowej krwawymi demonstracjami i starciami z rosyjską policją i wojskiem Warszawa nie traciła swego żywiołowego humoru i dowcipu. Powtarzano sobie na ucho złośliwości na temat znielowidzonej frakcji mgr. Wielopolskiego — śpiewano piosenki na oczekaniu klęsk, których ostrze skierowane było ku rozmaitym znanym i przeklinanym satrapom.

Kiedy np. świeżo zamianowany arcybiskup Feliński, zwany przez patriotyczną Warszawę „petersburskim biskupem”, zakazał śpiewania hymnów patriotycznych po kościołach, kiedy zaczął z kazalnicy ciskać gromy na „Zauszników Garibaldiego”, a w końcu, wbrew życzeniu społeczeństwa kazał otworzyć, dawno zamknięte, sprofanowane przez Moskali warszawskie świątynie — oburzenie Warszawy przeciw niemu doszło do zenitu. 10 kwietnia 1862 r. młodzież zaczęła energicznie wypraszać publiczność z katedry podczas kazania arcybiskupa. Ten jednak nie ustępował i mówił dalej.

Wówczas zerwała się nagle korpulentna i godna niewiasta z ławki i gromkim głosem... wykleła arcybiskupa. Była to pani Lucyna Cwierciakiewiczowa, autorka słynnych 365 obiadów. Kłątwa była zupełnie na miejscu i prawdziwa, tylko w uniesieniu zagalopowała się zacna p. Lucyna, bo zakończyła anatemę słowami, iż wyklina arcybiskupa... do czwartego pokolenia.

Zważywszy na celibat księży, był ów dodatek mało celowy, natomiast dość zabawny.

Obok urzędowych modłów za cara wszystkie mury miasta Warszawy oblepione były zaproszeniami na nabożeństwa „za pomyślność Ojczyzny”. Niektóre z nich, świadcząc o wysoko patriotycznym nastroju warstw naju-

boższych, wzruszały i jednocześnie rozbawiały stylem i... ortografią.

„Grono gdzieśżat Zakładów Traktowniczych i Piwa Bawarskiego, zaprasza na nabożeństwo za pomyślność Ojczyzny do kościoła XSXS. August. Janów...”

„Zgromadzenie Służących Pici Żeńskiej, zaprasza wierne Siostry i Braci na nabożeństwo w kość. OO. Reformatorów na uproszenie Boga o pomyślność Ojczyzny...”

„Zgromadzenie Panien Szwaczek Starszych Zmagazynów Obowiązkowego zapraszają Rodaków Na Nabożeństwo Zapomyślność Ojczyzny w kościele Xs. Xs. Franciszkanów...”

„Panny Trudniące się Polerowaniem złota...”

„Zieleniarki. sprzedające włoszczyznę za Żelazną Bramą etc...”

Kiedy w gorącej wodzie kąpany jakiś obywatel polski wyrznął po fizjonomji policmajstra rosyjskiego — momentalnie rozśpiewała się Warszawa:

Na Starem Mieście
przy wodotrysku,
pan polemajster
dostał po pysku...

Po zamianowaniu dyrektorem komisji spraw wewnętrznych hr. Kellera, ożenionego z przyjaciółką mgr. Wielopolskiego, Warszawa wybuchnęła śmiechem, wiadomo było bowiem, że hr. Keller, poza wybitnymi zdolnościami... łapowniczymi, żadnych innych nie posiada. To też dokądkolwiek się przyszło, słyszało się piosenkę, ułożoną na poczekaniu:

— A co powiesz o Kellerze?
— Ona daje, a on bierze...
— Mów wyraźnie, pan Dobrodzieju...
— Ona k..., a on złodziej.

Dowcip i ciętość Warszawy nie przychyliły, nawet wśród powszechnej żałoby i klęski.

Chora porwana z rozkazu czekistów.

Tajemnica szwajcarskiego sanatorium.

Od dwóch miesięcy krążyły w Bernie szwajcarskim głuche wieści o jakimś wysoce zagadkowym wydarzeniu, które rezegowało się w jednym z sanatoriów dla nerwowo chorych pod Bernem. Prasa szwajcarska dopiero obecnie podaje do wiadomości publicznej szczegółowy opis wydarzeń trzymanych dotychczas w tajemnicy.

Przed kilkoma miesiącami do kliniki dla nerwowo chorych w Kreuzlingen, przywieziono z Berlina 26 letnią kobietą, która wylegitymowała się dokumentami na nazwisko Marji Cziczibinowej. Umieszczono ją w klinice z polecenia berlińskiego przedstawicielstwa sowieckiego, ono też płaciło za utrzymanie chorej.

Zarząd kliniki dowiedział się drogą prywatną, iż właściwe nazwisko pacjentki brzmiało: Graff-Ejlanowa. Osoba ta dłuższy czas pracowała w zagranicznych oddziałach GPU., oddając wywiadowi sowieckiemu wielkie usługi. Na gruncie przemęczenia wywiązała się nerwowa choroba i Graff-Ejlanowa-Cziczibinowa musiała poddać się kuracji.

Z końcem listopada w klinice zjawił się pewien cudzoziemiec, który wyraził życzenie odwiedzenia chorej. Wskazano mu pokój pacjentki, do którego nieznajomy udał się, a wkrótce rozległ się z niego przeraźliwy krzyk kobiecy. Lekarz wszedł niezwłocznie do chorej i zastał ją w stanie ogromnego podniecenia nerwowego. Pacjentka wcisnęła się w kąt pokoju i, wskazując na przybyłego, wołała do lekarza: „Proszę go natychmiast zabrać: To jest Rojzenmann. Cace mnie wywieść przemocą do Moskwy... ratujcie mnie!”

Przybyły, niezdradzając najmniejszych oznak zmieszania, oświadczył lekarzowi, iż pragnie z nim pomówić

na osobności. W gabinecie lekarza nieznajomy okazał dokumenty opiewające na nazwisko Rojzenmanna, oraz list berlińskiego przedstawicielstwa sowieckiego, upoważniający go do zabrania Cziczibinowej z kliniki. Wobec tego, że poselstwo sowieckie umieściło chorą w lecznicy i zapłaciło za nią, zarząd lecznicy nie widział przeszkód dla spełnienia żądania berlińskiego przedstawicielstwa, które postanowiło wypisać z lecznicy Cziczibinową. Umówiono się, iż następnego dnia Rojzenmann przybędzie po chorą.

Następnego dnia — było to 1-go grudnia ub. r., klinika stała się widownią niezwyklej sceny. Rojzenmann zjawił się w asyście trzech dryblasów, których nikt w mieście nie znał, wszedł do pokoju Cziczibinowej i, nie mówiąc ani słowa, przyglądał się potwornej scenie przymusowego „wywożenia” Cziczibinowej. Kobieta broniła się rozpaczliwie, wszakże owinięto ją w koce i wyniesiono do samochodu, oczekującego na ulicy. Zebranemu na ulicy tłumowi oświadczone, iż wywozi się „warjatkę” do innego zakładu.

Na dworcu kolejowym, dokąd przybył samochód, działały się jeszcze okropniejsze rzeczy. Przeraźliwy krzyk Cziczibinowej wywołały ogromne poruszenie na dworcu. W pewnej chwili udało się nieszczęśliwej kobiecie uciec się ręki zawiadowcy stacji którego zaklinała na wszystko, by nie pozwalał jej wywieść „katom, którzy ją zabijają”.

Rojzenmann okazał władzom kolejowym zaświadczenie, z którego wynikało, iż pasażerka jest umysłowo chorą i zostaje przez niego przewieziona do Niemiec. Formalnie wszystko było w porządku — stało się więc zadość życzeniu Rojzenmanna, który

zażądał nawet eskorty policjanta, dla uniknięcia przykrości na dalszych stacjach.

Przez Niemcy i podobno przez Polskę, w przedziale wagonu silnie strzeżonego, przewieziono Cziczibinową do Moskwy. Co się z nią stało później, niewiadomo i zapewne nikt się już o tem nie dowie.

Kto wie, czy owa pacjentka szwajcarskiego sanatorium nie była jedną z takich ofiar losu „niewowraszczenców”, czyli tych, którzy sprzeciwiali się powrotowi do Sowieców.

Szanownych P. P. prenumeratorów zalegających za prenumeratę „Słowa Częstochowskiego” uprzejmie prosimy, aby wszystkie zaległości uregulowali do dnia 1-go lutego b. r. w przeciwnym bowiem razie zmuszeni będziemy wstrzymać wysyłkę „Słowa Częstochowskiego” od dnia 1-go lutego b. r.

ADMINISTRACJA.

Co usłyszymy dziś przez Radio?

WARSZAWA 25 stycznia.

11.40 Codz. Przegląd Prasy Polskiej 11.50 Kom. meteor. Gł. Wojsk. St. Meteor. dla komun. lotniczej. 11.58 Sygnał czasu. 12.05 Program na dz. bież. 12.10 Płyty gramof. 13.20 Urz. kom. P.I.M. 15.10 Kom. Państw. Inst. Ekspert. 15.15 Kom. gospod. 15.30 Kronika harcerska. 15.35 Program dla dzieci. 16.00 Płyty gramof. 16.40 Odczyt. 17.00 Koncert. 17.55 Program na dz. nast. 18.00 Muzyka lekka. 18.40 Wiad. bieżące. 18.45 Feljton. 19.00 Rozmaitości. 19.20 Skrzynka poczt. roln. 19.30 Feljton 19.44 Pras. Dz. Radj. 20.00 Koncert. 20.55 Wiad. sport. 21.00 Dod. do Pras. Cz. Radj. 21.05 Recital skrzypcowy. 21.00 Na widnokręgu. 22.13 Piosenki. 22.40 Odczyt. 22.55 Urzęd. kom. P.I.M. i kom. policyjny. 23.00 Muzyka taneczna.

KATOWICE 25 stycznia.

11.40 Codz. Przegl. Prasy Polskiej i kom. meteor. z Warszawy. 11.58 Sygnał czasu. 12.10 Płyty gramof. 15.15 Komun. gospod. 13.20 Kom. meteor. z Warsz. 15.10 Kom. z Warsz. 15.25 Intermezo muz. 15.35 Program dla dzieci. 16.00 Muzyka lekka. 16.40 Tr. z Warsz. 17.00 Muzyka lekka. 17.40 Odczyt. 17.55 Program na dz. nast. 18.00 Muzyka lekka. 19.00 Rozmaitości 19.10 Odczyt. 19.30 Tr. z Warsz. 22.15 Program na dz. nast. 22.20 Intermezzo muz. 22.40 Tr. z Warsz. 23.00 Skrzynka poczt.

Ogłoszenie.

N. E.3095-32.

Komornik Sądu Grodzkiego-Powiatowego w Częstochowie I-go rewiru, zamieszkały w Częstochowie przy ul. Wasyngtona 60 (dawniej ul. Jasna 5), ogłasza, że w dniu 26 stycznia 1933 roku o godz. 10-ej zrana w Częstochowie przy ul. na placu w Nowym Rynku, odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości należących do MAURYCEGO SAMSONOWICZA, mianowicie: mebli domowych i urządzenia kuchni, ocenionych na zł. 1450. Zaareztowane przedmioty mogą być sprzedane niżej ceny szacunkowej, jako w drugim terminie.

Dnia 27 grudnia 1932 roku.

Komornik Sądowy K. PEŁKA.

Nie wprawiajcie sobie

ani zębów, ani koron, ani mostków u partaczy dentystycznych, gdyż nie wolno im się dotykać do pacjentów (Dz. Ust. Nr. 54. poz. 476.)
O wszelkich wykroczeniach uprasza się zawiadamiać red. „CZYSTOŚCI”, Lekarza-Dentystę MICHAŁA GRĘJNIECĄ w Częstochowie, I Aleja Nr. 10.

Uwaga! Na ogólne żądanie publiczności pobyt przedłużony. Bez krwawej operacji i bez noża.

Zlecenia pp. lekarzy ściśle wykonuje się

Matki! ratujcie wasze zdrowie, wasze dzieci, przybawcie, aby nie było za późno. Zaniedbywanie jest groźne, może spowodować nawet i śmierć. Dla chorych na rypnięcie specjalne pasy francuskie, na skrzywienie kręgosłupa i pochylenie się trzymanie gorsety ortop. Dla amputowanych sztuczne nogi, na płaskie stopy wkładki. Ze względu na dzisiejszy kryzys ceny znacznie niższe. Zakład czynny codziennie jak również w niedzielę i święta.
HOTEL KALISKI, Przyjmuje Specj. Dyr. RAPAPORT

Biblioteczkę (szafę) używaną w dobrym stanie kupię. Oferty do Administracji „Słowa” pod „Biblioteczką”.

WZANY OGŁOSZEN: Przed tekstem 40 gr. za wiersz mm., nadesłane, w tekście i za tekstem 30 gr. — tabelaryczne 50 proc. drożej, zagraniczne 100 proc. Drobne ogłoszenia 10 gr. za wyraz. Najmniejsze 1 zł. — Bezrobotni i poszukujący pracy korzystają z 50 proc. ulgi przy zamieszczaniu ogłoszeń drobnych. — Wszelkie komunikaty zreszczeń i stow. kulturalno-oświatowych umieszczane są bezpłatnie

Redaktor odpowiedzialny: Józef Wolnicki.

Druk. Br. Święcki, ul. Najów. Marj Panny Nr. 63. Tel. 20 i 7-99

Wydawca: Dr TADEUSZ BILUCHOWSKI.